LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS (ES) 2021/121

(2021. gada 28. janvāris)

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem, atbildot uz Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas vēstuli valstīm par 9. pielikuma 9. nodaļas D iedaļas 28. grozījumu Konvencijā par starptautisko civilo aviāciju

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 16. panta 2. punktu un 87. panta 2. punkta a) apakšpunktu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Konvencija par starptautisko civilo aviāciju ("Čikāgas konvencija"), kuras mērķis ir reglamentēt starptautisko gaisa transportu, stājās spēkā 1947. gada 4. aprīlī. Ar to tika izveidota Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija (*ICAO*).

(2) Savienības dalībvalstis ir Čikāgas konvencijas līgumslēdzējas valstis un *ICAO* locekles, savukārt Savienībai ir novērotājas statuss dažās *ICAO* struktūrās.

(3) Ievērojot Čikāgas konvencijas 54. pantu, *ICAO* padomei ir jāpieņem starptautiski standarti un ieteicamā prakse.

(4) Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome (ANO DP) 2017. gada 21. decembra Rezolūcijā 2396 (2017) nolēma, ka ANO dalībvalstīm *ICAO* standartu un ieteicamās prakses veicināšanas nolūkā ir jāattīsta spēja vākt, apstrādāt un analizēt pasažieru datu reģistra (PDR) datus un jānodrošina, ka visas to kompetentās valsts iestādes, izmantojot PDR datus un apmainoties ar tiem nolūkā novērst, atklāt un izmeklēt teroristu nodarījumus un ar tiem saistītus ceļojumus, pilnībā ievēro cilvēktiesības un pamatbrīvības.

(5) Turklāt ANO DP Rezolūcijā 2396 (2017) *ICAO* tika mudināta sadarboties ar līgumslēdzējām valstīm nolūkā noteikt PDR datu vākšanas, izmantošanas, apstrādes un aizsardzības standartu.

(6) Standarti un ieteicamā prakse attiecībā uz PDR ir izklāstīti Čikāgas konvencijas 9. pielikuma 9. nodaļas D iedaļā. Minētos standartus un ieteicamo praksi papildina papildu norādījumi, jo īpaši *ICAO* dokuments Nr. 9944, kurā izklāstītas pamatnostādnes par PDR datiem.

(7) *ICAO* padome 2020. gada 23. jūnijā pieņēma Čikāgas konvencijas 9. pielikuma 9. nodaļas D iedaļas 28. grozījumu, ar ko izklāsta jaunu standartu un ieteicamās prakses kopumu, lai līgumslēdzējas valstis attīstītu to spēju vākt, izmantot, apstrādāt un aizsargāt PDR datus par lidojumiem uz to teritoriju un no tās ("28. grozījums"), pamatojoties uz atbilstīgu tiesisko un administratīvo regulējumu.

(8) Saskaņā ar Čikāgas konvencijas 90. pantu, ja vien lielākā daļa tās līgumslēdzēju valstu nav darījušas zināmu savu nepiekrišanu, 28. grozījums stājas spēkā trīs mēnešus pēc šādas nepiekrišanas paziņošanas termiņa beigām.

(9) Saskaņā ar Čikāgas konvencijas 38. pantu jebkura līgumslēdzēja valsts, kurai nav iespējams visos aspektos izpildīt šādus starptautiskus standartus vai procedūras vai pēc to grozīšanas pilnībā saskaņot savus noteikumus vai praksi ar jebkuru starptautisku standartu vai procedūru vai kura uzskata par nepieciešamu pieņemt noteikumus vai praksi, kas jebkurā attiecīgā aspektā atšķiras no tās, kas noteikta starptautiskā standartā, nekavējoties paziņo *ICAO* par atšķirībām starp tās praksi un ar starptautisko standartu noteikto praksi. Šāda atšķirību paziņošana ietekmē *ICAO* pieņemto standartu juridiskās sekas. Tāpēc Savienības nostāja šajā jautājumā ir jānosaka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. panta 9. punktu.

(10) Līgumslēdzējām valstīm par 28. grozījumu tika paziņots vēstulē valstīm EC 6/3-20/71. Saskaņā ar minēto vēstuli valstīm līdz 2021. gada 30. janvārim jāpaziņo par jebkādām atšķirībām no 28. grozījuma vai jāapstiprina atbilstību tam.

(11) Savienība pieņēma kopīgus noteikumus par PDR datiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/681 ([1]), kuras darbības joma lielā mērā pārklājas ar standartu un ieteicamās prakses jomu, kā tā pārskatīta 28. grozījumā. Direktīva (ES) 2016/681 jo īpaši ietver visaptverošu noteikumu kopumu, kuru mērķis ir aizsargāt pamattiesības uz privātumu un personatu aizsardzību saistībā ar gaisa pārvadātāju veikto PDR datu nosūtīšanu uz dalībvalstīm un ar šādu datu apstrādi nolūkā novērst, atklāt un izmeklēt teroristu nodarījumus un smagus noziegumus un saukt pie atbildības par tiem.

(12) Savienība ir arī pieņēmusi leģislatīvus aktus par persondatu aizsardzību, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 ([2]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/680 ([3]), ko piemēro PDR datu apstrādei, ko veic gaisa pārvadātāji un citi privāti operatori un iestādes, kuru kompetencē ir novērst, izmeklēt, atklāt noziedzīgus nodarījumus vai saukt pie atbildības par tiem un izpildīt krimināsodus, tostarp ar nolūku aizsargāt pret draudiem sabiedriskajai drošībai un tos novērst.

(13) Turklāt pašlaik attiecībā uz PDR datu apstrādi un nosūtīšanu ir spēkā divi starptautiski nolīgumi starp Savienību un trešām valstīm, proti, Austrāliju ([4]) un Amerikas Savienotajām Valstīm ([5]). Eiropas Savienības Tiesa 2017. gada 26. jūlijā sniedza atzinumu 1/15 par paredzēto nolīgumu starp Kanādu un Eiropas Savienību par PDR datu pārsūtīšanu un apstrādi, kas parakstīts 2014. gada 25. jūnijā ([6]) ("atzinums 1/15").

(14) Ar 28. grozījumu pārskatītie Čikāgas konvencijas 9. pielikuma 9. nodaļas D iedaļas ar PDR saistītie aspekti attiecas uz jomu, kurā Savienībai ir ekskluzīva kompetence saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 3. panta 2. punktu, jo 28. grozījums var ietekmēt kopīgos noteikumus par PDR datu aizsardzību un apstrādi.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/681 (2016. gada 27. aprīlis) par pasažieru datu reģistra (PDR) datu izmantošanu teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem (OV L 119, 4.5.2016., 132. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu krimināsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

([4]) Nolīgums starp Eiropas Savienību un Austrāliju par gaisa pārvadātāju veikto pasažieru datu reģistra (PDR) datu apstrādi un pārsūtīšanu Austrālijas Muitas un robežapsardzes dienestam (OV L 186, 14.7.2012., 4. lpp.).

([5]) Nolīgums starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropas Savienību par pasažieru datu reģistra datu izmantošanu un pārsūtīšanu Amerikas Savienoto Valstu Iekšzemes drošības departamentam (OV L 215, 11.8.2012., 5. lpp.).

([6]) Tiesas (virspalāta) 2017. gada 26. jūlija atzinums 1/15, ECLI:EU:C:2017:592.

(15) Tādējādi Savienības nostāja šajā jautājumā nolūkā sagatavot 28. grozījumu tika ieņemta saskaņā ar Padomes Lēmumu (ES) 2019/2107 ([7]). Minētā nostāja atspoguļo prasības, kas noteiktas Savienības tiesību aktos attiecībā uz persondatu aizsardzību un PDR datu nosūtīšanu uz trešām valstīm, kā noteikts Regulā (ES) 2016/679 un Direktīvās (ES) 2016/680 un (ES) 2016/681, kā arī prasības, kas izriet no Eiropas Savienības Pamattiesību hartas, kā to interpretējusi Eiropas Savienības Tiesa, jo īpaši atzinumā 1/15.

(16) Ar 28. grozījumu pārskatītie standarti un ieteicamā prakse lielā mērā atbilst ar Lēmumu (ES) 2019/2107 ieņemtajai Savienības nostājai, un tajos ir paredzēti vērienīgi datu aizsardzības pasākumi, jo īpaši attiecībā uz datu subjektu tiesībām, neatkarīgas iestādes veiktu uzraudzību, sensitīviem datiem, PDR datu automatizētu apstrādi un nediskrimināciju, PDR datu apstrādes nolūkiem un PDR datu saglabāšanu, izmantošanu, izpaušanu un tālāku nosūtīšanu.

(17) Tāpēc, ņemot vērā to, ka 28. grozījums ļautu starptautiskā līmenī panākt ievērojamu progresu attiecībā uz PDR datu aizsardzības standartiem, Savienības dalībvalstis nav paziņojušas par nepiekrišanu saskaņā ar Čikāgas konvencijas 90. pantu.

(18) Tomēr prasības, kas izriet no Savienības tiesību aktiem attiecībā uz PDR datu nosūtīšanu un apstrādi, ir precīzākas nekā ar 28. grozījumu pārskatītie standarti un ieteicamā prakse.

(19) Kā izklāstīts 28. grozījumā, standarta 9.34 a) punkts paredz, ka līgumslēdzējas valstis nedrīkst kavēt vai neļaut veikt PDR datu nosūtīšanu uz citu līgumslēdzēju valsti, kura nodrošina atbilstību standartiem un ieteicamajai praksei. Kā izklāstīts 28. grozījumā, saskaņā ar standarta 9.34 b) punktu līgumslēdzējas valstis patur iespēju saglabāt vai ieviest augstāku aizsardzības līmeni saskaņā ar attiecīgo valstu tiesisko un administratīvo regulējumu un noslēgt papildu vienošanās ar citām valstīm, lai paredzētu detalizētākus noteikumus attiecībā uz PDR datu nosūtīšanu. Tomēr standarta 9.34 pašreizējais formulējums no Savienības un dalībvalstu viedokļa nav pietiekami juridiski precīzs – tajā nav pietiekami skaidri norādīts, ka dalībvalstīm nav liegts noteikt minētās stingrākās prasības.

(20) Šādos apstākļos, lai nodrošinātu atbilstību Savienības tiesību aktiem un standartiem un ieteicamajai praksei, dalībvalstīm atbildē uz vēstuli valstīm EC 6/3-20/71 būtu oficiāli jāpaziņo par atšķirību Čikāgas konvencijas 38. panta nozīmē. Šādai atšķirībai būtu jāattiecas tikai uz Čikāgas konvencijas 9. pielikuma 9. nodaļas D iedaļas standartu 9.34, kas pārskatīts ar 28. grozījumu.

(21) Tāpēc ir lietderīgi noteikt nostāju, kas jāieņem Savienības vārdā.

(22) Savienības nostāja būtu jāpauž dalībvalstīm.

(23) Īrijai Direktīva (ES) 2016/681 ir saistoša, un tādēļ tā piedalās šā lēmuma pieņemšanā.

(24) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro,

([7]) Padomes Lēmums (ES) 2019/2107 (2019. gada 28. novembris) par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas Padomē saistībā ar Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju 9. pielikuma (Pārvadājumu atvieglošanas pasākumi) 9. nodaļas pārskatīšanu attiecībā uz standartiem un ieteicamo praksi pasažieru datu reģistra datu jomā (OV L 318, 10.12.2019., 117. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem, atbildot uz Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas 2020. gada 17. jūlija vēstuli valstīm EC 6/3-20/71 ([8]), pauž dalībvalstis.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2021. gada 28. janvārī

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
A. P. ZACARIAS

([8]) Skatīt dokumentu ST 5457/21 http://register.consilium.europa.eu.